

Foto: studio ensō

Begrijp je bodem

Kennis van je bodem voor
een succesvolle pluktuin

Begrijp je bodem - en weet hoe je deze kunt verbeteren en onderhouden.

De bodem bepaalt hoeveel water, voedingsstoffen en lucht beschikbaar zijn voor je planten. Door je bodemsoort te kennen, geef je je pluktuin de beste start.

Nederland heeft van nature zand-, klei-, leem- en veengrond. In tuinen ligt vaak een laag bouwzand of tuinaarde, wat het lastig maakt om de echte bodemsoort te herkennen. Met het schema hieronder bepaal je eenvoudig de eigenschappen van jouw grond en hoe je die kunt verbeteren.

Foto: studio ensō

Welke

grond

heb ik?

START!

Neem een handvol aarde en maak vochtig, maar niet te nat

Knijp erin

Valt het uit elkaar?

JA

Voedselarm & droog (zand)

- Weinig voeding
- Water zakt snel weg

Actie:

- Mest + (blad)compost toevoegen om vruchtbaarheid en waterhuishouding te verbeteren

NEE

Je grond is vruchtbaar. Volgende vraag: blijft er soms water staan in je tuin? Is het lang nat in de zomer na een flinke bui?

NEE

Vruchtbaar & droog

- Veel voeding
- Droogt uit in de zomer, soms met scheuren in de bodem

Actie:

- (Blad)compost toevoegen
- Mulchen tegen uitdroging > meer over mulchen op [pagina 9](#)

JA

Vruchtbaar & vochtig

- Veel voeding
- Vochtig
- Kan té nat zijn in voorjaar & herfst

Actie:

- (Blad)compost toevoegen
- Afwatering verbeteren > zie [pagina 11](#)

Je wilt compost toevoegen, hoe kom je hieraan?

Compost kun je kopen of zelf maken. Een eenvoudige en gratis manier is het composteren van herfstblad. Hoe je bladcompost maakt, lees je hieronder op pagina 5. Omdat bladcompost tijd nodig heeft, kun je voor de eerste keer eventueel compost kopen.

Wil je goede duurzame compost kopen? Dan raad ik die van [bio-kultura](https://www.bio-kultura.nl) aan. Via hun website vind je een verkooppunt bij jou in de buurt.

Dus wat heeft jouw grond nodig?

- **VOEDSELARME DROGE GROND**
Mestcompost van Bio-Kultura of
compost + stalmest
- **VRUCHTBARE DROGE GROND**
Tuinaarde compost van Bio-Kultura
of bladcompost
- **VRUCHTBARE VOCHTIGE GROND**
Tuinaarde compost van Bio-Kultura
of bladcompost

Als je weet dat je ...

... veen hebt > Check PH waarde
ivm neiging naar zuur en pas evt
aan met kalk.

... leem hebt > Top! De meeste
planten doen het hierop prima.
Voeg jaarlijks compost toe voor
behoud vruchtbaarheid.

... oude tuinaarde hebt >
Opfrissen met compost is fijn!

Recept gratis bladcompost

WAT HEB JE NODIG?

- Bladeren: wat dunner blad, zoals beuk en esdoorn zijn ideaal. Groot dik blad van bijvoorbeeld walnoot, eik of plataan, verteert langzamer.
- Een plek in de tuin waar de bladeren kunnen composteren.

WAAR STOP JE DE BLADEREN IN?

- Een compostvat of andersoortige bak met gaten aan de onderkant.
- Een 'gaasbak' (zie foto op de pagina hieronder).
- Een krat die open is aan de onderkant.
- Een plastic vuilniszak werkt ook, maar is een minder goede keuze, omdat het plastic langzaam af kan breken en verpulveren in je tuin.

HOE MAAK JE HET?

- Verzamel afgevallen bladeren.
- Stop het blad in je compostvat, (gaas)bak, krat of zak.
- Kies een plek waar je de bladeren neer kunt zetten, bijvoorbeeld in een hoek van je tuin. Plaats de bak in ieder geval op de aarde, zodat de beestjes uit het bodemleven erin kunnen en hun werk kunnen doen.
- Voeg bij droogte zo nu en dan wat water toe, zodat de bladeren vochtig zijn. Water versnelt het afbraakproces.
- Laat de natuur haar werk doen. Het proces duurt 6 tot 12 maanden.

Als je de bladeren omscheept (bijvoorbeeld elke 1 à 2 maanden), krijgt de compost extra zuurstof, wat het proces versnelt.

HOE GEBRUIK JE BLADCOMPOST?

Na verloop van tijd verandert de stapel bladeren in donkere, kruimelige bladcompost. Deze compost is ideaal om te gebruiken als:

- Bodemverbeteraar: leg het op je bodem in de tuin, het verhoogt de bodemstructuur, voedt en houdt vocht vast.
- Als mulch: beschermt de bodem en onderdrukt onkruid.
- Aanvulling voor potgrond: zorgt voor een luchtige, voedzame basis.

BAK VOOR BLADCOMPOST

Maak een eenvoudige compostbak van stevig klim- of kippengaas. Zet de zijkanten vast met touw of tyrops en graaf ze eventueel een stukje in voor extra stevigheid. Het blad blijft zo goed bij elkaar en het bodemleven kan rustig zijn werk doen. Een gemakkelijke manier om compost te maken!

Bodemsoorten in Nederland

Zoals eerder genoemd, komen in Nederland van nature zand, klei, leem en veen voor. Hieronder lees je meer over deze grondsoorten en hoe je ze, indien nodig, kunt verbeteren.

Zand

Korrelig – droog snel uit – water loopt snel weg

- Test – pak een handvol grond, maak het licht vochtig, en probeer het tot een bal te kneden. Als het uit elkaar valt en niet aan elkaar blijft plakken, heb je zandgrond.
- Voordelen – goede drainage, makkelijk te bewerken.
- Uitdagingen – snel uitdrogen, water loopt weg, weinig voedingsstoffen.
- Verbeteren – voeg compost of organisch materiaal toe om voedingsstoffen vast te houden. Mulch om vocht in de grond te behouden. **Mulchen** is het bedekken van de grond met organisch materiaal. Mulch helpt vocht vasthouden en voedt de bodem. Zie ook bijlage 'Mulchen' op pagina 9.

Klei

Plakkerig – houdt water & voedingsstoffen goed vast – droogt in de zomer snel op met zichtbare scheuren

- Test – neem een handvol grond, maak het licht vochtig en rol het tot een worstje. Als het stevig blijft en niet breekt, heb je kleigrond.
- Voordelen – rijk aan voedingsstoffen, houdt water goed vast.
- Uitdagingen – Moeilijk te bewerken, slechte drainage, waardoor er water op blijft staan bij veel regen.
- Verbeteren – werk organisch materiaal/compost in de grond om de structuur losser te maken. Vermijd bewerken als de grond nat is; dit maakt de klei compacter.

Veën

Donkere kleur & sponsachtig – rijk aan organisch materiaal – houdt veel water vast – kan zuur zijn

- Test – pak een handvol grond; veengrond voelt licht en sponsachtig aan, blijft vochtig en kan een beetje zurig ruiken.
- Voordelen – rijk aan organische stoffen.
- Uitdagingen – kan te zuur zijn voor sommige bloemen en heeft soms slechte drainage. Kan inklinken.
- Verbeteren – voeg kalk toe om de zuurgraad te verlagen. Voeg compost en zand toe om de drainage te verbeteren.
- Voor veengrond (of zure kleigrond) kan het handig zijn om de pH te meten. Gebruik een eenvoudige pH-testkit (te koop bij tuincentra). Bloemen groeien het best bij een pH van 6,0 tot 7,0. Is de pH te laag (zuur)? Voeg kalk toe.

Ik zit op zware kleigrond en deze neigt naar verzuring. Dit is ook te zien aan de planten die spontaan verschijnen: Paardenbloem, Zuring en Boterbloem, deze kunnen duiden op verzuring van de grond. Ik geef twee keer per jaar een kalkgift. Deze bevat mij goed: [🔗Organifer-kalkmeststof](#)

Leem

Een mix van zand, klei en organisch materiaal – goede balans tussen water vasthouden en drainage – ideaal voor de meeste planten

- Test – neem een handvol grond, maak het licht vochtig en kneed het tot een bal. Leemgrond blijft aan elkaar plakken, maar valt ook makkelijk uit elkaar als je erin knijpt.
- Voordelen – zeer vruchtbaar, makkelijk te bewerken, de meeste bloemen groeien hierop goed.
- Onderhouden – voeg jaarlijks compost toe om de vruchtbaarheid te behouden.

Twijfel je na het lezen nog over je grondsoort? Google dan eens op '**de Glazenpotten-test**', een eenvoudige manier om de samenstelling van je grond te analyseren.

Wat is Mulchen?

Tussen je planten kun je eventueel mulchen. Dit is het bedekken van kale grond met organisch materiaal.

WAAROM?

- Mulch helpt vocht vast te houden in de zomer.
- Mulch houdt ongewenst onkruid tegen.
- Mulch voedt de bodem, doordat het na verloop van tijd verteert.
- Mulch beschermt tegen vorst.

WAARMEE?

Mulchen doe je met organisch materiaal, zoals stro, herfstbladeren, compost en zelfs schapenwol.

Ik gebruik graag compost in het voorjaar (tevens voeding voor de bodem) en herfstblad en stro in het najaar. Schapenwol ga ik ook eens proberen.

HOE?

Breng een laag (5 á 10 cm) organische mulch aan tussen je planten of op kale grond.

Foto: studio ensō

Pluk me!
Nigtevechtsepad 2
1383 NE Weesp

Kijk voor openingstijden en info op onze website
www.plukme.nl

Volg ons op Instagram:
[pluk_me_in_weesp](https://www.instagram.com/pluk_me_in_weesp)

